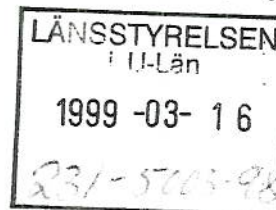

Kommunfullmäktige	1999-02-23	15
Kommunstyrelsen	1999-02-01	12
Kommunstyrelsens arbetsutskott	1999-01-21	16

Länsstyrelsen
Miljö- och hälsoskyddsnämnden
Tekniska nämnden
Byggnadsnämnden
Ekonomichefen
Akten

Kf § 10

Ks § 48

Au § 15

Dnr 1998.230

000.832

Bildande av naturreservat i Jonhagen, Fagersta kommun

Förslag till bildande av naturreservat för Jonhagen med tillhörande skötselplan har upprättats av miljö- och hälsoskyddskontoret den 24 juli 1998.

Förslaget har varit föremål för en omfattande remiss och kommunstyrelsens arbetsutskott har den 27 augusti 1998, § 137, meddelat miljö- och hälsoskyddsnämnden att utskottet inte har några erinringar mot framlagt förslag.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har den 16 december 1998, § 110, föreslagit kommunstyrelsen besluta

att, med stöd av delegation av befogenhet att bilda naturreservat, bilda naturreservat för Jonhagen och meddela föreskrifter enligt miljö- och hälsoskyddskontorets förslag.

Miljö- och hälsoskyddschef Henry Stegmayr föredrar ärendet och svarar på frågor.

Arbetsutskottet beslutar föreslå kommunstyrelsen besluta

att bilda naturreservat för Jonhagen, Fagersta kommun, enligt av miljö- och hälsoskyddsnämnden framlagt förslag, samt

att meddela föreskrifter för naturreservatet i enlighet med av miljö- och hälsoskyddskontoret framlagt förslag.

Sekreteraren informerar om att punkten 8 i reservatsföreskrifterna, innebärande förbud att bedriva jakt, inte kan genomföras nu eftersom delar av området har utarrenderats till Jaktklubben vid Fagersta kommun.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Kommunfullmäktige
Kommunstyrelsen

1999-02-23

16

1999-02-01

13

Kf § 10, forts

Ks § 48, forts

Nils-Erik Hed, med instämmande av Hugo Wretskog, föreslår att punkten 8 skall utgå ur reservatsföreskrifterna.

Ove Nilsson föreslår att kommunstyrelsen skall föreslå kommunfullmäktige besluta att punkten 8 skall träda i kraft när nuvarande arrendeavtal utlöper.

Kommunstyrelsen beslutar föreslå kommunfullmäktige besluta

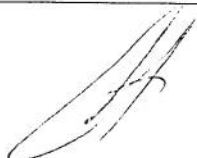
att bilda naturreservat för Jönshagen, Fagersta kommun, enligt av miljö- och hälsoskyddsnämnden framlagt förslag

att meddela föreskrifter för naturreservatet i enlighet med av miljö- och hälsoskyddskontoret framlagt förslag, med den ändringen att punkt 8 utgår ur föreskrifterna, samt

att kostnaderna för reservatsbildningen belastar kommunstyrelsen.

Kommunfullmäktige beslutar

att bifalla kommunstyrelsens förslag.

Jonhagens naturreservat i Fagersta kommun

Innehåll :	sid
I. ALLMÄN BESKRIVNING	
1. Uppgifter om området	2
2. Grund för reservatsbildning	2
3. Översiktlig beskrivning av befintliga förhållanden	2
3.1 Naturförhållanden	2
3.2 Markanvändning	3
3.3 Kulturhistoriska förhållanden	3
3.4 Tillgänglighet	3
3.5 Anordningar för rekreation och friluftsliv	3
4. Reservatsföreskrifter	3
II PLANDEL	
1 Disposition och skötsel av mark och vatten	6
1.1 Övergripande mål	6
1.2 Behandling av skötselområden	6
2 Anordningar för rekreation och friluftsliv	7
2.1 Övergripande mål	7
2.2 Tillgänglighet	7
2.3 Information	7
2.4 Utmärkning av gränser	7
3 Finansiering av naturvårdsförvaltning	8

BILAGOR

- 1 Översiktskarta
- 2 Skötselplanekarta
- 3 Gångstigar

I ALLMÄN BESKRIVNING

1. Uppgifter om området

Namn	Jonhagen
Kommun	Fagersta
Socken	Västanfors
Läge	5 km söder om Fagersta tätort
Kartblad	Ekonomiska kartbladet Fagersta 12F 0j
Gräns	se bilaga
Fastighet	Hedkärre 12:2
Markägare	Fagersta kommun, Drätselkontoret 73780 Fagersta
Areal	10 ha
Naturtyper	Blandlövskog 7 ha Björkkärr 3 ha

2. Grund för bildande av naturreservat

Området är nämnt i naturvårdsplanen över Västmanland som klass-II objekt d.v.s. med mycket höga naturvärden. Botaniskt för lundvegetation och ädellövförekomst. Landskapsbilden för lövdunge i det öppna landskapet. Zoologiskt för den rika fågelfaunan. Önskemålet är bibehållande av lövvegetationen med ädla lövträd.

I Ängs och hagmarksinventeringen för Västmanland utgör Jonhagen ett klass III objekt (högt bevarandevärde). Intressant vegetation med hasselbeståndet nämns som värdekriterier. Önskemål om restaurering uttrycks.

I samband med lokaliseringen av golfbanan med två hål uppe på krönet av Jonhagen aktualiserades åter behovet av ett skydd för de hänsynskrävande biotoper som finns dokumenterat i området. För att säkra dessa och återställa lite av de värden som fanns innan anläggandet av golfbanan bör området ges ett skydd och en detaljerad skötselplan snarast utformas som både inbegriper själva Jonhagen men även omkringliggande naturmarker.

3. Översiktlig beskrivning av befintliga förhållanden

3.1 Naturförhållanden

Jonhagen höjer sig i det öppna landskapet i Hedkärredalgången som en skogsklädd kulle. Omgivningarna som tidigare varit jordbruksmarker består till största delen av golfbana men någon liten bit på östra delen utgörs av hästhagar. En detaljplan upprättades för Hedkärre golfbana år 1990. Jonhagen blev då föremål för anläggande av två utslagsplatser för golf samt gångstigar och körväg

för framkomlighet till dessa. Detta innebar stora ingrepp i området som långt tillbaks i tiden varit dokumenterat känt för sin rika lundmiljö och fågelliv. På den västra sidan ansluter sjön Hedtjärn. Lövskog dominerar med lundkaraktär på stora delar. I den sydöstra och västra delen finns inslag av ädellövträd som lind, lönn samt rikligt med hassel. I norra delen som består av något magrare och blockigare mark är björk, rönn och gråal dominerande men även här finns hassel om än enstaka. I bryn och luckor växer druvfläder, olvon och hägg. Området har en rik fågelfaunan med bland annat härmsångare, stjärtmes, rosenfink, entita, grönsångare, gärdsmyg och mindre hackspett. Den lundartade floran är riklig och här finns bland annat arter som lundstjärnblomma och hässlebrodd. Gran finns delvis planterad men även etablerad vilt, beskuggande på botten och fältskiktet. Hasseln är starkt undertryckt av gran och på vissa partier av olika lövträd.

3.2 Markanvändning

En golfbana med två utslagsplatser är anlagd i den centrala delen av området. Ett antal stigar och vägar ansluter till dessa. Skogsmarken utnyttjas inte för rationellt skogsbruk idag.

3.3 Kultuhistoriska förhållanden

Lämningar efter medeltida bebyggelse inom område 3 i skötselplanen finns angivet i riksantikvarieämbetets fornminnesinventering. Husgrund med spisröse, uthusgrund och källargrund samt odlingsrösen runt husgrunderna efter gården Västra Mårviken kvarstår. På kartor från 1698 finns gården markerad med hus. Fram till 1950-talet förekom beteshävd och slåtter i Jonhagens centrala del och som en kil in från öster. De delarna blev sedermera igenplanterad med gran.

3.4 Tillgänglighet

Området nås från RV 65 vid Hedtjärn eller från vägen till Hedkärre by. Gångstigar finns från badplatsen vid Hedtjärn, delvis via golfbanans gångvägar, samt från busshållplatsen vid Björkmans väg. Från norr finns idag inte någon klar passage till Jonhagen utan att korsa golfbanan på ett antal platser.

3.5 Anordningar för rekreation och friluftsliv

Inom golfbaneområdet inkluderat Jonhagen finns flera stigar och körvägar som används av golfare vid transport mellan olika bandelar samt av personal för skötsel av banan. För det rörliga friluftslivets inskränker sig möjlighet att nå Jonhagen via dessa.

4. Reservatsföreskrifter

För att trygga ändamålet med reservatet förordnas med stöd av 8-10 §§ naturvårdslagen samt 9 § naturvårdsförordningen att nedan angivna föreskrifter skall gälla beträffande området.

A. Föreskrifter enligt 8 § naturvårdslagen angående inskränkningar i markägares och annan sakägares rätt att förfoga över fastigheten inom reservatet.

Utöver förbud och föreskrifter i andra lagar och författningar skall förbud gälla att

1. uppföra byggnad eller annan anläggning,
2. spränga, schakta, gräva, fylla eller bedriva täkt i någon form samt att utföra markberedning,
3. anordna upplag av något slag annat än vad som erfordras för reservatets skötsel,
4. anlägga väg eller stig utöver vad som anges i skötselplanen,
5. dra fram mark eller luftledning,
6. anbringa affischer, plakat eller dylikt utöver vad som anges i skötselplanen,
7. utföra avverkning annat än i enlighet med skötselplan,
8. bedriva jakt,
9. använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel,
10. plantera in nya växt och djurarter eller utrota för området ursprunglig art,
11. vid golftävlingar, utnyttja reservatsmark för publika ändamål på sådant sätt att skadlig påverkan på växtligheten kan befaras.

Föreskrifterna skall inte utgöra hinder mot underhåll av befintliga luftledningar och ledningsgator. Åtgärderna skall dock föregås av samråd med förvaltaren.

B. Föreskrifter enligt 9 § naturvårdslagen angående markägares och annan sakägares skyldighet att tåla visst intrång.

1. utmärkning av reservat,
2. utförande och underhåll av stigar och informationstavlor enligt skötselplan,
3. natur- och kulturvårdande åtgärder såsom röjning och avverkning enligt skötselplan.

C. Föreskrifter enligt 10 § naturvårdslagen om vad allmänheten har att iaktta inom reservatet

Utöver föreskrifter i andra lagar och författningar skall förbud gälla att

1. bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar samt att skada vegetationen i övrigt genom att gräva upp eller plocka, ris, örter, mossor och lavar,
2. avsiktligt störa djurlivet eller genom ovarsam framfart åsamka vegetationen skada,

3. framföra motordrivet fordon annat än vad som anges i skötselplan,
4. föra cykel,
5. göra upp eld,
6. tälta,
7. medföra ej kopplad hund,
8. rida,
9. snitsla spår eller anordna orienteringstävling,

D. Bestämmelser med stöd av 9 § naturvårdsförordningen om vård och förvaltning

3. Kommunstyrelsen meddelar föreskrifter om vården av reservatet genom att fastställa skötselplanen utarbetad av Miljö och hälsoskyddskontoret. Inom ramen för dessa kan Kommunstyrelsen fortlöpande meddela direktiv för förvaltningen.

2. Syftet med förvaltningen av reservatet är att vårda det så att nuvarande naturmiljö med dess biologiska värden och rekreationsvärden bevaras.

1. Reservatet skall förvaltas av Miljö och hälsoskyddskontoret, Fagersta kommun.

4. Reservatet skall utmärkas enligt svensk standard (SIS 03 15 22) och enligt Naturvårdsverkets anvisningar.

II

PLANDEL

1. Disposition och skötsel av mark och vatten

1.1 Övergripande mål

Målet med skötselplanen är att upprätthålla och förstärka de naturvärden som finns i området och som delvis spolierats genom tidigare åtgärder. Området har stora botaniska naturvärden i den lövdominerade och hasselrika skogen. Skötseln sker så att dessa naturvärden gynnas i största möjliga mån. För att bidra till att fågellivet till viss grad kan återta tidigare kända värden bör även vissa andra delar i anslutning till Jonhagen införlivas i skötselområdet. För att komplettera Jonhagens naturvärden och för landskapsbilden bör omgivande lövholmar skötas med samma inriktning genom att skötselanvisningar utarbetas. Allmänhetens tillträde till området bör ske via befintliga stigar.

1.2 Behandling av skötselområden**Skötselområde 1**

Beskrivning : Sydöstra delen mot öppen mark. Lund med asp, björk, hägg, ädla lövträd och rikligt med hassel.

Mål : Halvöppen lund med hassel och ädla lövträd.

Riktlinjer : Utglesning av gran samt delvis asp och gråal där hasseln undertrycks. Bryn av hassel tillåts dominera över övrig buskvegetation. Det innebär ett visst undanhållande av exempelvis hägg.

Skötselområde 2

Beskrivning : En relativt brant sluttning i sydläge. Björk och gråal dominerar.

Mål : Lund med fri utveckling. Blandövskog med visst inslag av hassel.

Riktlinjer: Fri utveckling. Vid hasselbuskar, ädellövträd eller uppkommande plantor av dessa kan en viss borttagande av konkurrerande trädslag vara lämpligt. Granplantor hålls efter men även täta uppslag av lövträd som gråal och asp kan i viss mån vara hämmande för hassel och ädellöv.

Skötselområde 3

Beskrivning : Norra sluttningen mot golfbanan. Löv/barrblandskog med björk och rönn som dominant trädslag med inslag av enstaka hassel. Inom området finns fornlämning RAÄ 270, Västra Mårvikens gamla tomt.

- Mål : Lövskog med måttligt barrinslag.
- Riktlinjer : Borttagande och efterhållande av granplantor. Där hassel återfinns öppnas för dessa. Intill husgrund och odlingsrösen hålls öppet. I övrigt fri utveckling.

Skötselområde 4

Beskrivning : Björkkärr med aspar i kantzoner.

Mål : Björkkärr med döda och döende träd i riklig omfattning.

Riktlinjer : Efterhållande av granplantor, i övrigt fri utveckling.

2. Anordningar för rekreation och friluftsliv

2.1 Övergripande mål

Området skall vara tillgängligt för allmänheten utan att intressekonflikter uppstår mellan golfare och det rörliga friluftslivet.

2.2 Tillgänglighet.

Beskrivning : Inom området finns ett flertal stigar och transportvägar främst avsedda för golfspelare och golfbaneskötseln. En del av dessa korsar Jonhagen. I vissa fall är det äldre körvägar som utnyttjats. Åtkomligheten för allmänheten är idag inte helt klar.

Mål : Ändamålet med skötselplanen är att värna om lundkaraktären med dess växtsamhälle, fågellivet samt att friluftslivet kan beredas möjlighet att besöka området för rekreation och naturstudier.

Åtgärder : Jonhagen kopplas ihop med bebyggelsen i sydöst (Björkmans väg) samt parkeringen vid badplatsen Hedtjärn via befintliga stigar som utmärkes i terrängen samt eventuellt norrut mot Svarberget lämpligen genom anläggande av gångstig där oklar passage finns mot golfbana.

2.3 Information

Informationsskyltar sätts upp i direkt anslutning till Jonhagen (se bilaga3) som informerar allmänhet samt golfspelare om reservatet och naturvärdena. Alternativt kan informationsskylt placeras vid stigslut mot Björkmans väg och badplats för att upplysa om golfanläggningen samt vägval till Jonhagen. Vid kulturlämningar sätts informationsskylt upp. Naturvårdsförvaltaren ansvarar för skyltning samt samråder med Länsstyrelsen om utformningen av dessa. En informationsfolder bör utarbetas som beskriver Jonhagen och omkringliggande

landskap. Någon ytterligare parkeringsficka bör iordningsställas, förslagsvis vid sydöstra stigslutet.

2.4 Utmärkning av gränser

En utmärkning av reservatsgränserna skall göras enligt svensk standard (SIS 03 15 22). Utmärkningen ansvarar förvaltaren för.

3. Finansiering av naturvårdsförvaltning

Fagersta kommun står för finansieringen av istandsättning, skötsel och tillsyn av resevatet.

Istandsättning av reservatet med skyltning samt uppmärkning i terrängen uppskattas till 20 000 kr som engångskostnad. Miljö och hälsoskyddskontoret ansvarar för detta.

Istandsättningsarbetena inkluderar även ett visst urtag av framförallt gran. Detta genererar ett visst netto som torde finansiera avverkningen.

Dokumentation och tillsyn uppskattas till 6 000 kr per år. Miljö och hälsoskyddskontoret ansvarar för detta.

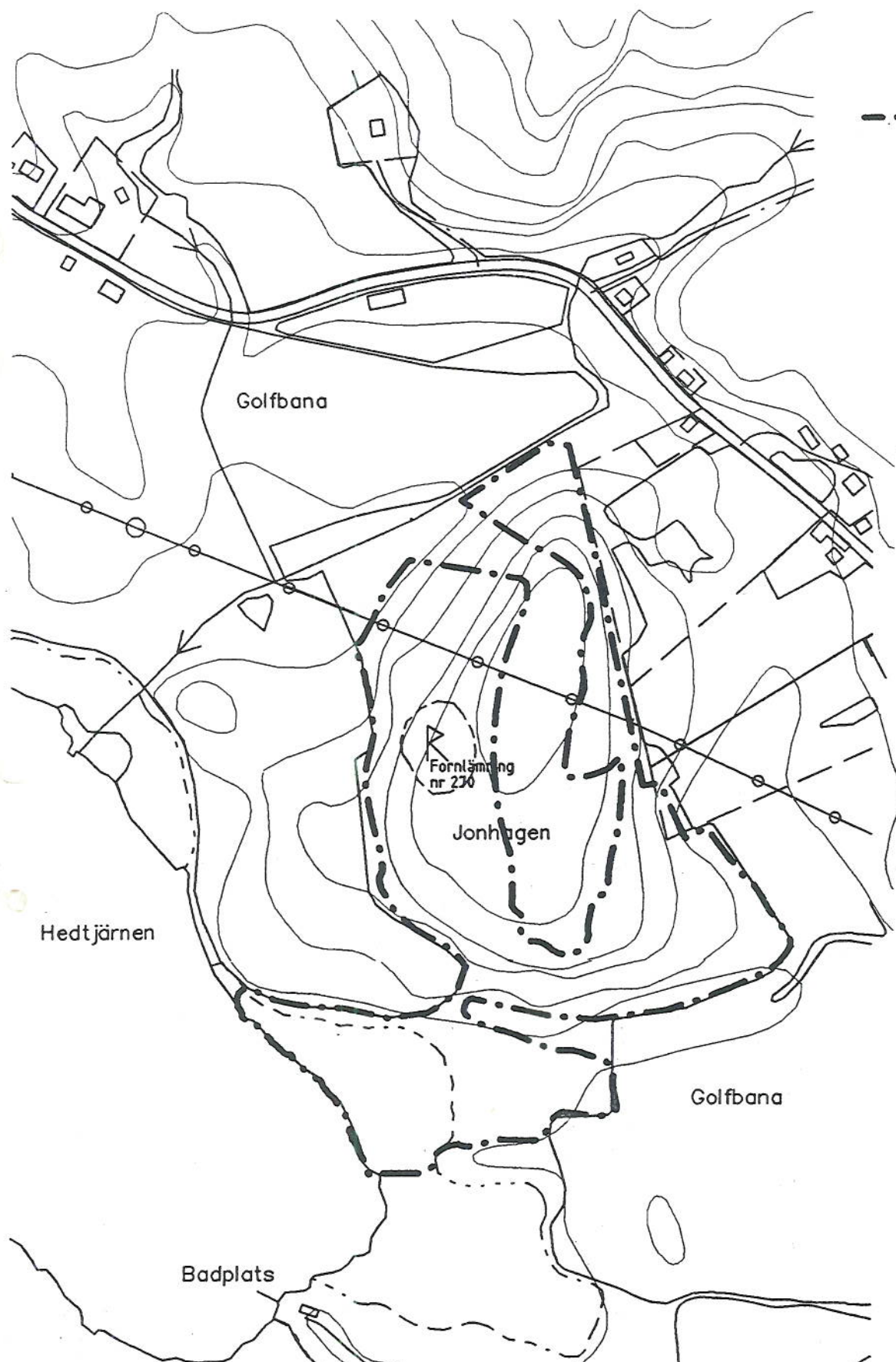
Vid behov anlitas Tekniska kontoret eller beredskapsarbete vid avverkning eller röjningsarbeten.

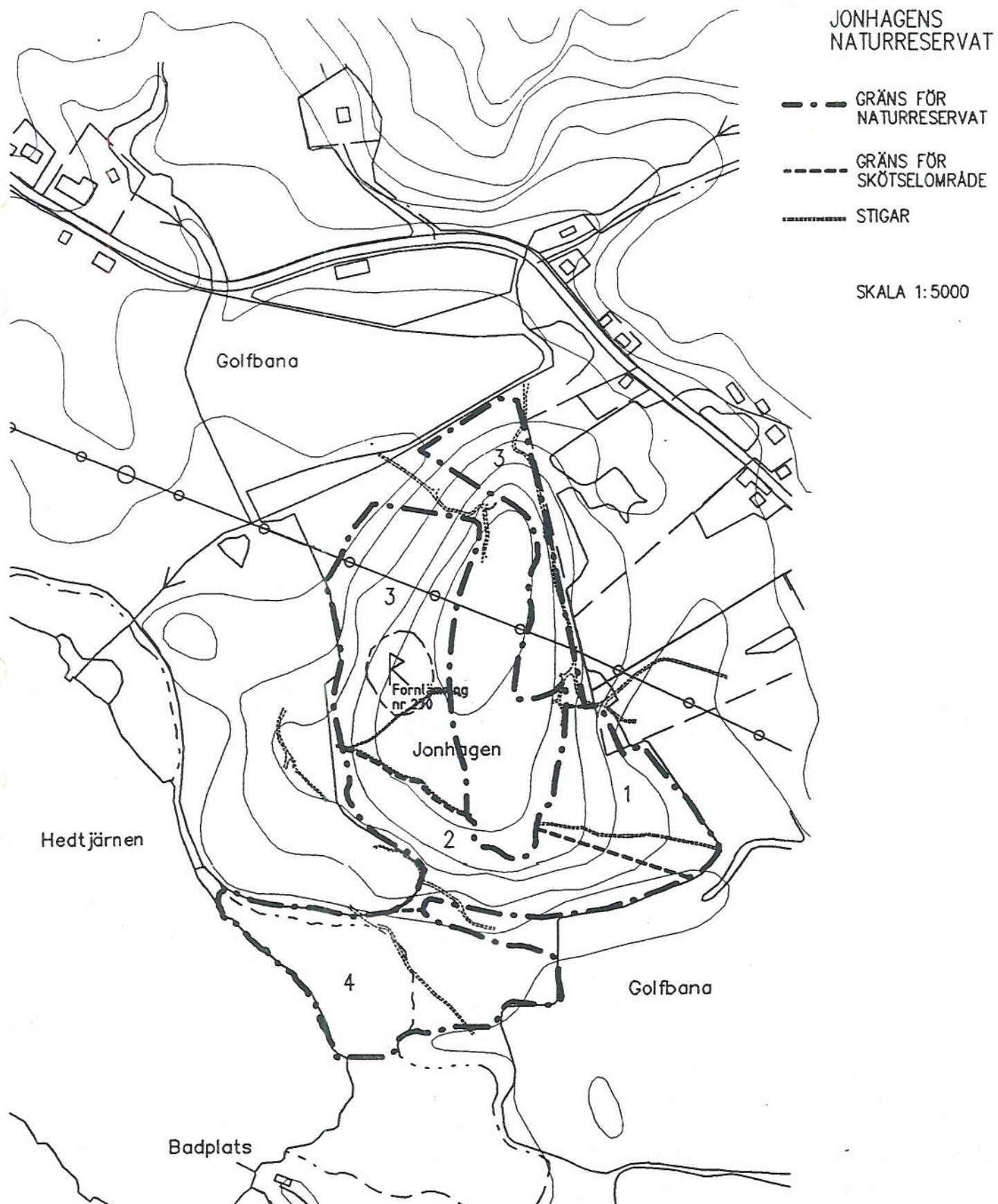
Den ekonomiska utredningen omfattas ej av fastställelsen av skötselplanen utan får endast ses som riktlinjer.

JONHAGENS
NATURRESERVAT

--- GRÄNS FÖR
NATURRESERVAT

SKALA 1:5000

BILAGA 3

JONHAGENS
NATURRESERVAT

(P) PARKERINGSPLATS

(I) INFORMATIONSTAVLA

----- STIGAR

SKALA 1:5000

